

Duminică

Organ de propagandă religioasă și morală.
Organ informativ al AGRU-lui din Eparhia
Maramureșului

Biroul de distribuire: Librăria Asociațiunii
Sighet, Piața Unirii No. 25.

Prețul unui exemplar : 2 Lei.

Redactor responsabil : T. Berinde

Abonamentul pe un an : 100 Lei.

Reînnoirea familiei creștine

Adese ori, când vine vorba despre viața familială, — să reflectează între oftări elegice : „Da, mai de mult, de mult, în vremurile cele bune ale bătrânilor“. Este însă sigur, ca nici în acele vremuri bune, nu erau întocmai toate atât de bune, cum ne-ar plăcea de multe ori să ni-le închipuim. Una e numai sigur și anume, cea că : cea ce a fost—a trecut. Orânduirea vieții părinților noștri din trecut, noi nu o mai avem și probabil că nici când nu se va mai nici întoarce. Viața cea liniștită și siguranța aceea, când toate erau atât de bine precizate, viitorul aproape până la mormânt stabilit, când preumblările împreună cu veșmintele noastre sărbătorești aveau formele lor proprii, când botezul și prohodul și toate cele ce erau mai importante între acestea, erau bine așezate, când legea nescrisă al „opinie publice“ lega și cimentă membrii familiei unul de altul, — fie poate și numai la aparență, toate acestea însă sunt azi ale trecutului și sunt dărâmate.

Toate acestea însă nu înseamnă esențialul. Felul de viață se schimbă tot mereu. Cele înșirate mai sus nu sunt decât numai exteriorități, semne vizibile ale descompunerii familiei. E numai întrebarea, cumcă unde anume zac ultimele cauze ale acestei destrămări ?

Nu banii, nu averea, nu lucrurile materiale sunt adevăratele temelii ale fa-

miliei Spiritul este, care susține familia. Iar în aceea zace rădăcina principală a pericolului crizei moderne familiare și anume că : spiritul creștinesc familiar e disprețuit, multe familii nu mai au cunoștința datorinței lor creștinești ce le incumbă, că duc o viață mărginită, fără de suflet, desinteresată pentru tot ce e mai sublim, lăsându-se în vârtejul urei, agitației ne-odihnite, asurzitor zgomotoase, ne mai având vreme la o reculegere în liniște.

Biserica ne prezintă, ca de modelul familiei, Sf. Familie, din căsuța din Nazaret. Precum pruncul Isus, era centrul și scopul vieții sf. Familii în Nazaret, așa trebuie să fie și azi în toate familiile, că din contra, nici că poate urzi o viață familiară adevărat catolică. Sf. Pavel scrie astfel, către Coloseni : „Viața voastră să fie ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu“. (Col. 3, 3.) Ce vrea să zică : **Hristos trebuie să stăpânească sufletele membrilor familiei, fiind el izvorul vieții, bune și înțelegeri și astfel fericirei în familie.**

Membrii familiei, — cum zice sf. Pavel, trebuie să simțescă, dacă ei sunt conștienți, cumcă prin botez cu toți suntem chemați la sfințire, iar ca prin sacramentul căsătoriei, întemeiate de Hristos, bărbatul cu femeia sunt în mod specific uniți. În acest caz, unul privește pe celalt cu un respect natural binecuvân-

tat, ca și ceva, ce de sine se înțelege, ce stăpânește asupra lor în tăcere. Privindu-se astfel binecuvântați toți membrii familiei, atuncea vor avea soțul și soția o reciprocă reverință cucernică, în toate evenimentele ale vieții. Stima părinților din partea pruncilor va fi spontană, izvorită din adâncul inimei, în o astfel de familie, nu vor fi servitori căzniți. Despre o astfel de familie spune sf. Pavel cu tot dreptul că : „La ei, Hristos este totul, întru toate“. (Cor. 3, 11.) La aceștia, întru toate acțiunile lor, lucrează iubirea lui Hristos.

Din aceasta conștiință, trebuie apoi să urmeze atitudinea reciprocă a membrilor familiei unuia față de altul. Nu mult folosește păcii familiare, dacă bărbatul știe numai atât, că el are drept la auctoritate și cumcă el ține de toți membrii e locuitorul lui Hristos în familie, el trebuie să fie la fel îndurător față de greșelile și suferințele tuturor din familie, la fel trebuie să aibă bunătatea, care întotdeauna și în rândul prim vede numai cele bune, și le evidențiază, el trebuie să fie stăpânit de umilința, care nici când nu se înalță pe sine însuși, care totdeauna se subordonează, care își vede mărirea în a sluji. Trebuie să fie iertător, nu-i este permis ca să se folosească pripit și în mod zgomotos de puterea lui, ba din contră, trebuie să fie blând și prevăzător. În fine îi servește de cinste capului familiei, dacă el e lung răbdător. Calitățile acestea pătrund

în suflete și se respectă. Acestea lasă timp, celui care a greșit, spre îndreptare și se bucură de semnele cele mai neînsemnate, ale acestei îndreptări. Dacă însă capul familiei, nu numai că practică aceste calități, ba chiar că acelea li-sau făcut obișnuite, de a doua natură a lui nici că mai are lipsă să se folosească de manifestarea puterii de cap de familie, căci acest drept îi va fi recunoscut și respectat, pentru că însușirile bune ale lui, au trecut pe neobservate pe toți membrii familiei.

Hristos este viața tainică a familiei, în acest caz virtuțile lui Hristos devin și ale familiei. Iar apoi din aceste izvoresc în șir infinit rezultate miraculoase. Nu numai că dispar aproape toate greșelile, dar se supoartă fără supărare și reciproc, nu numai că dispar vătămările și insultele alternative, ci urmează repede și cu ușurință iertarea, din partea ambelor părți. Atuncea se cugetă, că dacă Hristos a iertat, cu cât mai vartos trebuie să iert eu. Astfel apoi, incetul cu incetul, umple iubirea membrii familiei, formând o legătură atât de gingașă și tainică, care e mai durabilă și sigură, ce nu s'ar produce cu alte mijloace. Semnul cel mai specific, care ne arată familia, cu viața în Hristos, este pacea lui Hristos. Aceasta pace se lățește apoi tot mereu, până când stăpânește întreaga căsnicie familiară. Când apoi înviează pacea lui Hristos, toate inimile. Iar ultima

manifestare a faptului, cum că viața unei familii e condusă de preceptele lui Hristos, este grațitudinea reciprocă, fie căruia față de fiește care. Ei nu pot mulțumi în deajuns, toate cele, ce oferă unul altuia.

Sf. Pavel scrie primei comunități creștine: „Cuvântul lui Hristos se locuiește întru voi din destul, întru toată înțelepciunea”. (Col. 3, 16). Am înțelege însă în mod prea greșit aceste cuvinte, dacă le-am tălculi așa, ca și când ar trebui ca tot mereu să reproducem cuvintele lui Hristos și încontinuu să atragem asupra lor atențiunea, unui celui-lalt. Aceasta nu e admis: credința nu vorbește, ea făptuește. Tace și face. Cuvântul lui Hristos, trebuie să locuiește în sufletele membrilor familiei și de acolo să influențeze faptele lor. Ori care faptă, care e bazată pe cuvintele lui Hristos, luminează de sine și nu are lipsă de cuvinte. Sunt cuvintele lui Hristos vii în membrii familiei, în acest caz se lămuresc și admoniază soțul pe soție și reciproc, părinții pe prunci, iar pruncii ei întru ei. Cuvântul lui Hristos devine între ei ca și un fir conducător în toate acele, ce vorbesc iar la sfârșit se revarsă asupra lor toți: „Înțelepciunea lui Hristos”.

În epistola sa către Coloseni, Sf. Pavel a întocmit un Tabel de ordin de zi, care arată cele ce trebuie să aibă înaintea ochilor lor în continuu familiile creștine, ca și când ar fi scrise pe o tablă și afișate în văzul tuturor și totdeauna; precum urmează:

„Muieri, plecați-vă bărbajilor voștri, precum se cuvine în Domnul”.

„Bărbaji, iubiți pe muierile voastre și nu vă amărăți asupra lor”.

„Fii, ascultați pe părinții voștri întru toate, căci aceasta-i place Domnului”.

„Părinți, nu vă întărâtați pe fiii voștri, ca să nu se mârhească”.

„Sluji, ascultați pe stăpânii voștri cei după trup

întru toate, nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca și cei ce fac spre plăcerea oamenilor, ci întru dreptatea inimii, temându-vă de Dumnezeu”.

„Și tot, orice faceți, din suflet să faceți, ca Domnului, iară nu ca oamenilor, știind că dela Dumnezeu veți lua răsplată moștenirea, căci Domnului Hristos slujiți”.

„Căci cel ce face strâmbătate, va lua pentru ceea ce a făcut cu strâmbul, nu este la Dumnezeu alegere de fețe”.

„Stăpâni, ce e cu dreptul și ce e tocmeala slugilor să dați, știind că și voi aveți stăpân în ceruri”.

(Cor. 3, 18—25, 4, 1).

Traducere după: „Kath. Volkswacht”.

Originea autocefaliilor

de Grigore Dancuș teolog absolvent.

(Urmare)

12. Spiritul Foțian nu dispare însă odată cu moartea lui Foțiu, ci el mai dăinuiește încă, pribegind dela episcop la episcop.

Patriarhul Sergiu (999—1019) lățește între greci renumita epistolă circulară a lui Foțiu către Răsăriteni, în care se înșiră diferitele acuze la adresa Papei și a Apusenilor în general. Iar urmașul lui Sergiu, Eustațiu, trimite dimpreună cu împăratul Vasile II o deputație la Papa Ioan XX. ca să-i acorde titlul de „patriarh ecumenic” cu dreptul de autocefalie a bisericii din Răsărit. Se înțelege, Papa refuză. Incoronarea tuturor nizuințelor patriarhilor Constantinopolitani i-a fost hărăzită lui Cerularie, om ignorant dar dubitos, deci calități tocmai potrivite pentru a-l decide la pasul pe care l-a și făcut în 1054, desbinându-se total de Papă.

Cu acest act a-lui Cerularie Constantinopolul și-a ajuns ținta prefiptă încă depe vremea arianismului. Patriarhii cetății împărătești, de acum înainte nu mai aveau ce prelinde, căci ambiția și orgoliul l-s'a satisfăcut.

După această desbinare, care mai durează și azi, s'a încercat reunirea celor două biserici de mai multe ori. Așa la conciliul din Lyonul Franței la 1274 și la conciliul din Florența la 1437—39. La acest conciliu au luat parte și Damian mitropolitul Moldovei, împreună cu protopopul Constantin. Mitropolitul Damian iscălinind actul de unire nu și-a retractat părerea, așa că el a murit catolic, unit cu Roma.

Toate încercările de reunire au fost însă zadarnice, deoarece spiritul grecesc ambițios și orgolios, s'a manifestat totdeauna refractor unei înțelegeri între cele două biserici.

Această ură a grecilor este și explicabilă, deoarece patriarhii erau sub influența și la discreția împăraților, cari n'aveau nici-un interes să se unească cele două biserici, ci din contra. Deci pentru menținerea desli-

nării nu era și nu este nevoie decât a pune lemne pe foc, ceea ce făceau împărații fie creștini, fie musulmani (de mai târziu). De altcun, cine a urmărit dela început desfășurarea evenimentelor, a putut observa că patriarhii din Constantinopol erau simple păpuși în mâna împăraților și că împărații jucau rolul cel mai important și în desfășurarea evenimentelor bisericești. Biserica era un simplu instrument de conducere, în mâna împăratului, dupăcum este și în ziua de azi. Foarte bine scria Papa Grigore IX în 1232 patriarhului German II (din Constantinopol) „Când biserica grecească s'a despărțit de unitatea Scaunului Roman i-și pierdu numai decât privilegiul libertății bisericești, ea care fusese liberă deveni sclava puterii lumești, așa încât conform dreptei judecăți a-lui Dumnezeu, ea care nu voi să recunoască în Petru primatul de drept Dumnezeesc, trebuie să sufere, împotriva voinței sale, jugul stăpânilor lumești”. Cu alte cuvinte: dacă n'au voit să recunoască primatul de drept Dumnezeesc al lui Petru acum recunoașteți primatul împărătesc (dar nu știu de ce drept este acest primat).

Halul în care a ajuns biserica răsăriteană era de compătimit. Încrederea ei în protecția împărătească a dus-o până acolo, că împăratul și-a supus-o pe deplin și-e făcând din ea un instrument de guvernare, cum este și azi. Împăratul era acela care dădea cârja pastorală și-i numea și depunea halandala.

Iată formula de instalare a patriarhului. „Prea sfânta Treime prin puterea dată Nouă te pune arhiepiscop al Constantinopolului, noua Romă și patriarh ecumenic”.

Ce rușine în timp ce în Apus Papa încorona împărații, în Răsărit încoronau și numeau și depuneau pe patriarhul suprem al bisericii.

De acum destinul bisericii Răsăritene este pecetluit pentru

multă, multă vreme, până va exista. Destinul și-l poartă pe frunte. Ea deveni o simplă instituție socială în mâna statului, indiferent dacă statul este creștin sau mahomedan. Serviciile aduse de ea turcilor la ocuparea Constantinopolului (1453) sunt descrise admirabil de istorie. Dar nici Mahomed II nu le-a rămas dator, căci imediat după ocupare le-a dat diferite favoruri. Așa le-a dat deplină jurisdicție și civilă. Apoi le-a dat ca ajutor bașibuzeși, pentru a-și putea incasa mai ușor dijelele. Săracii de ei, nu știau că aceste favoruri erau praf în ochi pentru ai orbi, ca nu cumva să se unească cu Roma, căci atunci ei (turcii) i-și vedeau sfârșitul, adevărată părăsirea pământului european.

Iată unde a ajuns autocefalia răsăriteană (declarată de Cerulariu), să pacteze cu musulmanii pentru a-și putea incasa mai ușor dijelele.

Dar să ne întrebăm acum: unde mai este autocefalia răsăriteană? S'a risipit „ca făina orbului”. Azi nu mai există o „Autocefalie Răsăriteană” cu centrul la Constantinopol, ci atâtea autocefalii câte state naționale. Și este și natural să fie așa, căci principiul lor de bază era și este: șeful ierarhiei bisericești trebuie să fie în orașul împărătesc. Și ei s'au ținut morțiș de acest principiu. Din acest punct de vedere merită toată lauda, căci au fost consecvenți pe toată linia, până în ziua de azi. (Durere însă că au fost și sunt consecvenți față de un principiu fals).

Deci pe baza acestui principiu era natural ca imediat după declararea unui stat național, de autonom, să se declare și biserica din acel stat de autonomă, adică autocefală. Pentru că acel stat odată ce s'a declarat de autonom, i-și are centrul lui de guvernare, își are împăratul său, țarul său, regele său, domnitorul lui propriu ect, și deci șeful ierarhiei bisericești conform principiului de mai sus, încă trebuia să fie în acel centru.

Pe baza acestui principiu s'au declarat de autocefale următoarele biserici (naționale, cum își mai zic, parcă cele apusene nu sunt naționale și poate mai naționale decât aceste): biserica rusească în 1589, Muntenegru în 1765 și tot atunci biserica sârbească a Carlovițului, apoi mânăstirea muntelui Sinai în 1782, Grecia în 1850, Bucovina în 1873, Sârbia în 1870, Bosna și Herțegovina în 1880, România în 1885, iar românii ortodocși ardeleni s'au constituit în provincie bisericească independentă în 1864. Toate aceste biserici sau declarat de auto

nome fără ca Constantinopolul să le afurisească, singură biserica Bulgară a fost afurisită pentru că s'a declarat de autocefală la 1882.

Și acum pentru a întrezări halul în care a ajuns aceste autocefalii voi cita numai trei cazuri din istoria lor. La 1721 Petru cel Mare, țarul Rusiei, înființează Sfântul Sinod, a cărui șef este el însuși și acest sinod nu-și putea ține ședințele numai în prezența țarului sau a unui reprezentant al lui. Astai organizație bisericească!

Dar iată al doilea caz blasfemitor deadreptul pentru biserica lui Hristos. În 1923 în patriarhia din Belgrad și în fața patriarhului însuși, se ține un panegiric unui fruntaș al francmasoneriei. Iată ce scrie din prilejul acesta Revista din Neimar, din Mai 1923: „Ne plecăm cu respect în fața acestei concepțiuni atât de largi și absolut liberale a libertății de conștiință și mulțumim pentru îngăduința ce ni s'a dat, de a vesti adevărul francmasoneriei acolo, unde într'adevăr îi este locul.”

Nu mai puțin blasfemitor este și cazul al treilea, întâmplat chiar la noi în România în 1924, cu ocazia alegerii mitropolitului Bucovinei.

Iată ce spune Revista Teologică din Sibiu (Nov. 10—11, 1924 pag. 316—17) referitor la acest caz: „La scrutin s'a constatat că unii din domnii deputați și-au dat votul pentru domnii Ion Vintilă, Liviu Brătianu, Dr. Lupu și alți mireni..

Iată tristul caz al unui sistem de alegeri, care îngăduie guvernului (deci unui partid), să-și aibă totdeauna inevitabilul său candidat și care determină opririi succesului acestuia... Incă îndată: Săraca Biserică!”

Oare aceste sunt fapte și proceduri demne de Biserica lui Hristos? Oare așa a voit Isus să-și organizeze Biserica? Isus a spus: „Împărăția mea nu este din această lume”. Deci dacă împărăția lui Isus nu-i din această lume, atunci biserica răsăriteană nu-i a lui Isus, căci ea este din lumea aceasta.

Și acum deși ar mai fi de spus multe în legătură cu acest subiect, incheiu cu profeția lui Isaia XIV—14—15, care parcă se adresează și bisericii Răsăritene: „Sui-mă-voiu deasupra norilor și voi fi asemenea celui Preainalt, iar acum în iad vei scoborâ și în temelile pământului”.

leud 7 Nov. 1938.

Grigore Dancuș

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

IMPREUNA CU BISERICA

MÂNDRIA ȘI SMERENIA

Mândria, a adus pentru oameni numai depărtare dela Dumnezeu,—și ca atare numai păcat și pedeapsă,—câtă vreme, smerenia a adus numai împăcare cu Dumnezeu și răsplată. De aceea, nici-un păcat n'a fost osândit mai mult în sf. Scriptură decât mândria, și nici-o virtute nu găsește din partea lui Dumnezeu atâta laudă, cași smerenia.

Împăratul Solomon zice că: „uracios este înaintea lui Dumnezeu, cel cu inima mândră!” (Pilde, 16, 6), iar sf. apostol Petru, îndeamnă pe tineri zicând: „Fiti toți împodobiți cu smerenie, căci Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă dar”. (Petru I, 5, 5). Iar pentru a ne da tuturor exemplu de urmat, însuși Isus Hristos Fiul lui Dumnezeu „s'a înjosit pe sine, chipul robului luând... făcându-se ascultător până la moarte, ba încă la moartea crucii!” cum zice sf. Pavel (Filipeni, 2, 7)

Dar nu numai sf. Scriptură osândește mândria și laudă smerenia, ci și sfinții părinți; așa bunăoară, sf. Bonaventură zice că „mândria este un furt!” căci cel trufaș—mândru, răpește averea altuia, adică slava lui Dumnezeu,—singur căruia sunt a li-se atribui frumseța, nobleța, știința și toate calitățile pe cari le poate avea un om! Mândria este cu adevărat furt, iar „smerenia este dreptate”, dupăcum ne spune sf. Tereza. Și într'adevăr, dupăcum dreptate cere să dăm fiecărui ce este al său, tot așa smerenia, ne face să atribuim totul, lui Dumnezeu.

Așa fiind, calea ce trebuie s'o urmăm noi, este cea indicată de Mântuitorul, care în minunata pildă a Vameșului și a Fariseului, ne spune că: „Tot celce

se înalță, smeri-se-va, iar celce se smereste, înalță-se-va”. Lc. 18, 14.

Căutând cu privirea spre lumea de azi, constatăm cu durere, că sunt mulți — chiar foarte mulți — farisei și vameși. Fariseii de azi sunt tot atât de răi, — ba poate mai răi decât cei din timpul Mântuitorului, — căci și cei de azi își trâmbițează faptele bune, iar pe cele rele le tac și le ascund... Și fariseii de azi se roagă în văzul tuturor și le place să stea în biserică mai înainte; și fariseii de azi ingenunche în fața sf. icoane, se apropie de sf. Taine, așa încât, uitându-te cu ochi omenesți, — la suprafață, — ți-se pare că s'cei mai buni și mai pioși creștini; dar, privind mai deaproape, observi îndată, contradicerea dintre vorba și fapta lor... Căci, fariseii zilelor noastre, cercetează regulat biserica, dar după aceea umblă în tovărășia celor decăzuți; țin posturile (?) dar asupresc pe cei slabi și fără ajutor; ascultă predicile, dar bârfesc pe toată lumea, până și Biserica și pe slujitorii ei — pe preoți. — Dacă dau o coajă de pâine celui sărac, li-se pare că sunt cei mai mari binefăcători și cei mai milostivi oameni din lume.. Și fariseii de azi vorbesc despre dreptate, în timp ce se gândesc cum să înșele pe vecin; critică pe aproapele, dar nu văd pilda rea pe care o dau ei înșiși, prin viața lor păcătoasă! Da! Și azi, dupăce lumina evanghelică a strălucit în cursul celor 20 de veacuri, mai sunt farisei! Dar, sunt și vameși; numai cât, nici vameșii de azi, nu se mai pot asemăna cu vameșul din sf. Evanghelie. Mântuitorul, prin pilda Sa, ne spune că vameșul s'a lepădat de păcat-le sale și

și-a cerut iertare, mergând în biserică și rugându-se, dar cei de azi, dupăce asupresc și neîndreptătesc pe semenii lor, dupăce iau și țin lucruri streine — pe cari le folosesc ca pe ale lor, — dupăce fac toate relele posibile, se îndepărtează cu anii dela biserică,— nu se spovedesc decât înainte de cununie și poate... pe patul de moarte, așa încât nu vor putea să se îndrepte și să se curețe cu adevărat de păcate, dupăcum a făcut vameșul din sf. Evanghelie.

De aceea, niciodată — în faptele noastre — să nu ne conducem după dorința de a fi laudați de oameni, căci zice sf. Pavel: „Nu celce se laudă pe sine este laudat, ci acela pe care-l laudă Domnul!” (II Cor, 10, 18), toate să le facem din iubire față de Dumnezeu și aproapele, și ne vom învrednici de bună răsplată. După exemplul vameșului, să ne recunoaștem fărădelegile, să ne vedem nimernicia și prin taina spovedaniei să ne împăcăm cu Dumnezeu, care este gata oricând să ne primească de fii ai Săi.

Cele două căi,—umblate de fariseu și de vameș, — ne stau nouă deschise; una este largă și bătătorită de mulți, dar duce la iad, — alta este strâmtă și spinoasă, dar sfârșește'n rai. Noi, să mergem pe calea cea bună, — pe calea mântuirii, — la capătul căreia ne așteaptă Isus, cu aceeaș iubire, cu care a suferit chinurile; moartea Crucii, — din umilință și supunere...

Petru Bologna

A murit cel mai vechi cardinal. În vârsta de 75 ani a murit în Ceho-Slovacia cardinalul Leo von Skrbensky, arhiepiscopul în retragere din Olmuez. În tinerețe a fost avocat. Upoi a studiat teologia și hirotonit a intrat în pastorație. Cu numai zece ani de serviciu preoțesc a fost numit arhiepiscop de Praga.

În vârsta de 38 de ani a fost creat cardinal de Papa Leo XIII. Între anii 1916—1929 a fost arhiepiscop de Olmuetz. apoi s'a retras în viața particulară. El a fost ultimul cardinal numit de Leo al XIII-lea.

Cei mari și cei mici. O constatare interesantă a făcut o gazetă din Berlin. În Germania sunt 1100 de comune, care lângă numele lor mai au atributul „gross”, mare și numai 600 de comune au atributul: „klein”, mic. În Berlin 10.000 de persoane se numesc: Gross, Grossman, etc. deci mari și numai 7500 se numesc: Klein, Kleiner etc. mici.

Din viețile sfinților.

Sf. Policarp
Episcop și Martir

Despre patria, familia și tinerețea lui Policarp se știu foarte puține lucruri. Este sigur că el a fost ucenicul sf. Apostol Ioan ale cărui mâni feciorelnice l-au consacrat de Episcop al Smirnei. Sf. Policarp avu legături cu mulți creștini cari văzură și auziră pe Isus Hristos. Cu mare zel se jertfi el exclusiv serviciului divin, întări pe creștini în sf. credință și câștigă pe mulți păgâni și eretici pentru biserica creștină catolică.

Si. Policarp avu mai mulți ucenici între cari era și sf. Irineu. În anul 106 avu bucuria tristă de a săruta lanțul Episcopului Ighnățius din Antiochia când acela trecu prin Smirna fiind dus în Roma pentru a fi aruncat la lei. Din Roma Ighnățius îi scrise o epistolă în care îi pune în grijă pe toți creștinii Asiei mici și ai Antiochiei, zicând între altele: „Acum știu Policarpe că tu ești întărit ca o stâncă neclintită în credința'n Dumnezeu. Mă simt fericit că am văzut un episcop așa de sfânt. Dea Dumnezeu să ne vedem odată uniți în slava Sa cerească”.

Iubirea și zelul apostolic a lui Policarp se întindea departe peste granițele diecezei sale. Biserica din Grecia îl preamărește că într'insul creștinii au aflat fericirea ca într'o mare plină de minuni. Zelul său pentru unitatea bisericii îl îndemnă să mai facă o călătorie la Roma încă la adânci bătrânețe pentru a se înțelege cu papa Anicetus despre data serbării Paștilor. Acolo câștigă pentru creștinism pe mai mulți păgâni. Pe timpul marelui împărat Aureliu Policarp era conducătorul turmei din Smirna aproape de 100 ani. În timpul marelui persecuții creștinii erau îngrijorați. Policarp însuș a trebuit să fie de față la martiriul multora din credincioșii săi pe cari îi incurajă. Păgânii strigau: „Policarp este vinovat că creștinii nu jertfesc zeilor”. Ei începură a-l căuta pe Episcop pentru a-l pierde. Sf. Policarp știa lucrul acesta dar nu înceta a merge pe la casele credincioșilor spre a-i îmbărbăta. După multă rugămintă el primi să se retragă pe o moșie de unde nu înceta a se ruga pentru biserică. Trei zile înainte de a fi prins văzu în vedenie capul său arzând în flăcări. Atunci zise cu bucurie alor săi: „Iubiiților nu vă mai neliniștiți pentru mine căci peste scurtă vreme în foc am să preamăresc pe Dumnezeu mărturisind pe Hristos”. Peste trei zile casa unde locuia bătrânul Policarp fu inconjurată de soldați. Venerabilul Episcop

ii întâmpină ca pe niște oaspeți scumvi, prin cuvinte liniștite își ceru amânarea pentru a se pregăti. După rugă de 2 oare Policarp fu condus călare pe măgar în oraș. Magistratul îi veni întru întâmpinare luându-l în căruța sa. Il sfătui să plinească voia împăratului pentru a-și cruța viața. După lungă tăcere el răspunse: „Sfatul tău nu l voi urma”. Atunci Magistratul furios aruncă pe Policarp în stradă, așa căzând bătrânul își răni greu un picior. Cu toate acestea grăbi vesel spre locul de judecată. La intrare auzi un glas tainic cerească: „Policarpe fii tare procedează bărbătește”.

Proconsulul Quadratus simți stimă față de înălțimea maestoasă a acestui moșneag minunat, pretinse numai prin jurământ să se lapede de Hristos pentru a-și cruța viața. Policarp răspunse: „Deja 86 ani îi servesc și nu mi-a făcut nici un rău, dar ce zic, încă m'a încărcat cu bunățate! Cum m'eș putea lepăda de împăratul meu care m'a răscumpărat”. Quadratus își aspri tronul în amenințări. Insa sf. Episcop îi zise: „Te faci că nu știi cine sunt, și-o spun pe față sunt creștin, vrei să știi ce însemnează a fi creștin: o zi ajunge să-ți explic ascultă-

mă”. Proconsulul de așa ceva nu era curios. L'a osândit să fie ars de viu. La locul de pierzare Policarp de bună voie își desfăcu sandalele, își desbracă mantaua și se urcă pe rug. Când au vrut să-l jintuiască pe par zise cu blândețe: „Lăsați-mă să stau liber, acela care-mi trimite darul de a suferi în foc îmi va da și harul să stau neșintuit”. Călăii s'au mulțumit cu aceea că l-au legat cu mâinile la spate de stâlp. În această poziție sf. Policarp se rugă cu glas tare mulțumind lui Dumnezeu și laudându-L. Feța lui strălucea în lumină cerească. Focul începu să-și falfăie flăcările sus de tot. Dar trecând împrejurul sfântului flăcările se încovoiau ca niște pânze dela corabie umflate de vânt neatângându-l. Niște parfumuri cerești se răspândiră dela rug. Mulțimea care privea rămase incremenită de mirare. Niște murmure surde de mulțumire vibrau prin mulțime. Un călău implântă sabia în pieptul Martirului. Sângele care curgea stinse momentan focul. Astfel preamări pe Domnul acest sfânt Episcop dându-și viața pentru credința catolică în anul 166 după Hristos. Traducere liberă din l. germană Ierom. I. Miclea O.S.B.M.

INCHINARE

Vârșă-voiu rugăciunea mea fierbinte și Domnului durerile voiu spune, că viața mea s'a mistuit, Prea bune, când prea departe-a fost de cele sfinte.

Ca Iona strig: mă ia din stricăciune și'mbracă-mă în dulcele Ți cuvinte, de ruga mea, îndură-Te, Părinte și har în rana sufletului pune.

De-a patimilor mele răutate Tu, scurta mea viață, mi-o curmă și'n toate lasă-un semn din a Ta urmă Legat, în pat, de boli nevindecate, ridic, spre Tine, ochii mei. Fecioară: cereasca Ta'ndurare mi-o coboară.

Emil Al. Micle

Farisei și Vameși

Mântuitorul Isus, având deseori printre cei ce-L ascultau, oameni simpli, le propunea cuvântul Său dumnezeesc în forma unor asemănări pentruca să fie mai ușor de înțeles. O astfel de asemănare este cea istorisită de sf. Ev. Luca (18, 10—14). Se spune anume, că doi oameni au intrat în biserică pentru a se ruga; unul era fariseu iar altul era vameș. Fariseii, erau, pe vremea Mântuitorului, oamenii mei învățați din poporul iudevesc, cari țineau cu cea mai mare stricteță legea lui Moise, dar numai pe din afară, ca să-i vadă ceilalți oameni și să-i laude; iar vameșii erau niște slujbași cari se ocupau cu strângerea impozitelor și a vămilor

și nu arareori, jefuind poporul iudevesc, de aceea erau cei mai urâți și batjocuriți. Din aceste categorii, erau oamenii despre cari ne spune evanghelistul că au intrat în biserică și s'au rugat; dar ce mare diferență între rugăciunea unuia și a celuilalt!

Fariseul înaintează până la un loc mai de frunte din biserică, cu fața înălțată spre cer, zice: Mulțumescu-ți Tie Doamne, că nu sunt ca ceilalți oameni jefuitori, nedrepți, desfrânați sau cași acest vameș. Postesc de două ori pe săptămână și dau zeciuială din toate câte am! Așa s'a rugat fariseul. Pe când vameșul, deabia intrat în biserică s'a retras într'un colț, s'a aruncat

cu fața la pământ și își bătea pieptul zicând: Dumnezeu, milostiv fi mie, păcătosului!

Indată se vede, că rugăciunea fariseului e plină de încrederea de sine — de mândrie, iar cea a vameșului e pătrunsă de un sentiment tocmai contrar, anume al disprețuirii de sine sau al smereniei.

Dumnezeu, în toate timpurile a urgisit pe cei mândri și a ridicat și ajutat pe cei smeriți; de aceea zice înțeleptul Solomon în Pilde (16, 6): „Urâcios este înaintea lui Dumnezeu tot cel cu inima înaltă!” sau Sirah (10, 7): „Urâtă este înaintea Domnului și înaintea oamenilor trufia...”, iar sf. Petru (1, 5, 5) zice către tineri: „Fiți toți împodobiți cu smerenie, căci, Dumnezeu... celor smeriți le dă dar”. Aceeș ură față de mândrie și iubire pentru cei smeriți, L-a făcut pe Mântuitorul să zică, că s'a întors vameșul mai ușurat de păcate, decât fariseul!

Dar nu numai pe timpul Mântuitorului erau farisei și vameși, ci cu durere trebuie s'o spunem, că sunt și în zilele noastre și încă foarte mulți!

Sunt și azi oameni cari își trâmbețiază faptele lor bune, iar pe cele rele le ascund; se roagă și le place să stea în biserică la loc mai de cinste—dacă se poate chiar în scaune,—ba mai ingenunche prin fața sfințelor icoane, așa încât la suprafață s'ar părea că sunt oamenii cei mai buni, dar priviți mai cu deamănuntul, vezi ce contra-zicere între spusa și fapta lor, ce formalism gol sunt acțiunile lor de pietate!... Căci umblă în tovărășia celor stricați moralicește; bărfesc pe toată lumea, până și Biserica și pe slujitorii ei, pe preoți; dacă dau o coajă de pâine unui sărac, se cred cei mai mari binefăcători și cei mai milostivi oameni din lume...! Vorbesc despre dreptate gândindu-se cum să'nșele pe vecini și critică faptele deaproapelui cându-și pilda rea pe care o dau ei înșiși! Aceste și alte multe păcate—ei le zic fapte bune—sunt caracteristica fariseilor din zilele noastre, — acum când lumina Evangheliei a strălucit peste atâtea veacuri!

Dar sunt și vameși, numai că, vameșii de azi nu prea sunt ca cei de pe vremea Mântuitorului... Și ei, ce-i drept, asupresc și înșeală pe ori cine pot; nu se mulțumesc cu răspata dreptă pentru munca ce o depun; caută pe orice cale să se îmbogățească; strigățul celui sărac și neputincios nu-l aud; zic și ei fac toate acestea, dar nu se pot asemăna cu vameșul din sf. Evanghelie. Căci aceștia nu dau pela Biserica cu anii; dacă s'au spovedit înainte de cununie apoi o vor face —poate—și pe patul de moarte; sărbători pentru ei nu există; holărarea de a se îndrepta către o viață creștinească, e lăsată pe seama celor „sfântoci” și ei se înglobează și mai tare în murdăria fărădelegilor lor! Se apropie sfântul și marele post și e vremea să ne gândim serios la mântuirea noastră. Indreptarul cel mai sigur ni-l dă Mântuitorul când zice: „Tot cel ce se înalță smeri-se-va, iar cel ce se smerește înalță-se-va”. (Luca, 18, 14).

Petru Bologa